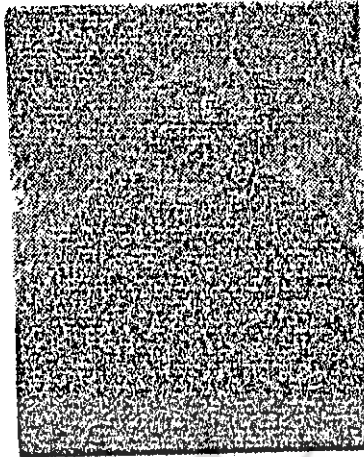

استاد شیخ محمدعلی لواسانی

آیت‌الله شیخ محمدعلی لواسانی، استاد معقول و منقول و مدرس مدرسه عالی سپهسالار، در شرح حالی که بخط خود نوشته و بدفتر مدرسه مزبور سپرده است چنین می‌نگارد:

«بسم‌الله تعالی. یوم یکشنبہ سیزدهم ذی‌الحجه سال یکهزار و دوست و نود و هشت هجری در طهران متولد شدم. پس از ایام کودکی، برسم معمول آن زمان، در منزل، خدمت چندین نفر استاد درس خواندم و در سن چهارده تا حدی از کتب معموله عربیه فارغ و در مدرسه مروی مشغول بتکمیل تحصیل علوم ادبیه گردیدم و نظر بعلاقه بسیاری که باشتغال علمی داشتم، جد مبرورم عالم‌اواہ حاجی ملاشکرالله طاب‌ثراه و پدر مغفور بزرگوارم مرحوم حاجی شیخ‌عیسی قدس سرهما، که شرح حال و تألیفات آندو در کتاب مآثر و آثار و کتاب ذریعه علامه بزرگوار طهرانی ثبت و ضبط است، من را، باعدم قابلیت سنی، از مدرس خود مشمول لطف و ترشحات علمیه میفرمودند. در چهاردهم صفر یکهزار و سیصد و دوازده هجری، خدمت مرحوم والد، برای تحصیل بنجف اشرف مشرف و بکتاب سطوح فقهیه و اصولیه مشغول گردیدم. کتاب قوانین را خدمت مرحوم نحریر بزرگوار آقای حاجی سیدآقا قزوینی که تخصص بسزا در این کتاب داشت و در محضر نادره زمان مرحوم آقا سیدعلی قزوینی صاحب حاشیه تلمذ فرموده بودند فراگرفتم. کتاب فصول را خدمت حکیم صمدانی مرحوم حاجی شیخ احمد شیرازی صاحب حاشیه فصول تلمذ نمودم. سپس از محاضر آیات عظام آن اعوام، مرحومین علامه خراسانی صاحب کفایه و سید طباطبائی یزدی صاحب عروة الوثقی و شریعة اصفهانی قدس‌الاسرار هم بقدر استعداد، استفاده و استمداد نمودم و پس از هفت سال تشریف، در ربیع‌الاول یکهزار و سیصد و نوزده هجری بطهران بازگشتم. چون شوق معقول را هم تا اندازه‌ای داشتم و سنوات معدوده از محضر درس حکیمین بارعین مرحومین حاج شیخ علی نوری صاحب حاشیه شوارق و حکیم‌اللہی ثانی مرحوم میرزا شمس‌الدین شاگرد مرحوم حکیم جامع و متکلم بارع حاجی سبزواری نورالله مضاجیم حاضر و از کتب مشهوره حکمت و کلام مستفید گردیدم و در مدرسه مروی بتدریس معلول و سطوح فقهیه و اصولیه و در شعبان یکهزار و سیصد و چهل و یک هجری، در مدرسه عالی سپهسالار بتدریس رسمی مشغول شدم و سه رساله فقهیه و قضائیه در درایه حدیث را در آن مدرسه تألیف و تدریس نمودم.»

آن مرحوم که در عربیت و ادبیت جامع و کامل بود بخصوص در تدریس معانی و بیان (مطلوب) مهارت فوق العاده داشت و در مدت هفتاد سال مطالعه و تدریس در مدرسه مروی و مدرسه عالی سپهسالار، شاگردانی فراوان تربیت کرد که هم اکنون از فضیلتی طلاب علوم قدیمه بشمار میروند بعلاوه وی بر اغلب کتب فقه و اصول حواشی عمیق و دقیقی نوشته است که امید می رود بطبع برسد. مرحوم لواسانی تا آخرین ایام حیات مسند افاضت و افادت را ترك نگفت و پس از بازنشستگی از مدرسه عالی سپهسالار، محضر تدریس را در خانه (سرچشمه. گذر عزت الدوله) دائر نگاهداشت و هر روز گروهی از طلاب پروانده وار بگرد شمع وجود او جمع میشدند و از دقت و عمق کلام و عذوبت و لذت و لطافت بیان و گاه بگاه از طبیعت ها و مزاحها و بذله گوئی ها و لطیفه پردازیهای او استفاده میکردند و لذت میبردند. حتی در بستر بیماری، بهنگام عیادت آیات عظام و شاگردان خود، بجای احوال پرسی، مطالب و مسائل غامض علمی را مطرح میکرد و بمدد مطالعه وسیع و حافظه قوی، مورد بحث و نقد قرار میداد. از مرحوم لواسانی شش فرزند، پنج پسر و یک دختر، باقی مانده است. فرزند ارشدش آقای دکتر زین العابدین لواسانی از پزشکان شریف است. یکی از فرزندان، آقای شیخ محمد باقر، بزی پدر، در کسوت روحانی درآمده است.

مرحوم لواسانی ۹۵ سال قمری و ۹۲ سال شمسی عمر کرد و ۷۰ سال از این عمر دراز پر از خیر و برکت را به تحصیل و تحقیق و تدریس و افادت و افاضت و ارشاد و هدایت گذرانید و سرانجام در نیمه شب چهارشنبه ۱۱ جمادی الاول سال ۱۳۹۳ هجری مطابق با ۲۳ خرداد ۱۳۵۲ شمسی و مطابق با ۱۳ ژوئن ۱۹۷۳ میلادی در بیمارستان ایران، پس از عمل جراحی غده وزی (پرستات)، بعلت بالا رفتن عیار اوره خون، در گذشت و باتشیع عالی و شکوهمندی از طرف قاطبه علما و مردم تهران و قم در آستانه مقدس قم بخاک سپرده شد.